

skému úřadu v dohodě s příslušnou okresní správou politickou. Zmiňuje-li se nařízení nejen o zaměstnancích, nýbrž i o pensistech, jejich příslušnících nebo pozůstalých, nemíjí tím, že jsou pro všechny tyto skupiny osob určena všechna »dobročinná zařízení«, vyjmenovaná neb i nevyjmenovaná, že zejména »dělnické kolonie« jsou ústavy, věnovanými nebo stále sloužícími i potřebám bývalých zaměstnanců, nebo jejich příslušníků a pozůstalých. Může tomu sice v některých případech tak býti, ale že tomu tak bylo i v tomto případě, žalovaný ani netvrdil, tím méně dokázal. Po pravidle jest za to míti, že dělnické kolonie, zřízené výhradně z prostředků závodních, jsou určeny jen pro skutečné zaměstnance závodu; toto pravidlo jest vysloveno zákonem v §u 2 čís. 7 i nařízením v §u 2 čís. 7 odstavec první, kde se mluví o dobročinných zařízeních jen »pro zaměstnance«. Vždyť zákonodárci vycházeli podle důvodové zprávy výborů sociálně-politického a technického (tisk 1980 z roku 1919) z úmyslu, »aby všechny obtíže provozu a výrobního procesu vůbec mohly býti vyřešeny dohodou mezi zaměstnanci a správami (držiteli) dolův a aby státu byl při řešení těchto poměrů vyhrazen dozor a určitý vliv. Na provozu a výrobním procesu jsou však účastněni jen zaměstnanci v činné službě. Zákonu jde o účelný a hladký provoz a výrobní proces, jemuž jistě by nebylo na prospěch, kdyby závodní domy v dělnických koloniích byly obývány pensisty a jejich příslušníky, nebo pozůstalými, kdežto pro zaměstnance v činné službě by bytů nebylo. Protože o takový dělnický byt tu jde, a protože dům, jak nesporno, nepodléhá zákonu o ochraně nájemníků (§ 31 čís. 1 zák. ze dne 26. března 1925, čís. 48 sb. z. a n.), není vlastník domu vůči žalovanému obmezen ve volné dispozici tímto bytem a bylo rozhodnouti, jak se stalo.

Čís. 5993.

Politická strana není právnickou osobou. Závazky, jež v jejím zájmu podstupují fyzické osoby, postihují dle všeobecných zásad soukromého práva jenom je.

(Rozh. ze dne 4. května 1926, R I 102/26.)

Žalující, knihtiskařská firma, domáhala se na žalovaném předsedovi výkonného výboru politické strany zaplacení za vydávání časopisu. Procesní soud první stolice žalobu zamítl, odvolací soud zrušil napadený rozsudek a vrátil věc prvnímu soudu, by ji, vyčkaje pravomoci, znovu projednal a rozhodl. Nejvyšší soud nevyhověl rekursu a uvedl v otázce, o níž tu jde, v

d ů v o d e c h :

V otázce, zda jednáním žalovaného byla přímo zavázána jeho politická strana, pokud se týče její výkonný výbor jako samostatný právní podmět, sdílí dovolací soud právní názor nižších soudů, že politická

strana není takovýmto podmětem majetkových práv, zejména, že není právnickou osobou. Není tu ani korporace, t. j. jednoty osob se jměním, které nikomu nenáležejíc, má sloužiti výhradně k účelům spolkovým, ani neosobního jmění účelového, které zákon uznává jako samostatný podmět práv a závazků. Byť i politická strana jako celek měla význam s hlediska práva veřejného, nelze jí přiznati právní subjektivitu v oboru práva soukromého. Pak ale závazky, jež v jejím zájmu podstupují osoby fyzické, postihují dle všeobecných zásad soukromého práva jenom je, neboť nemohly jednati jinak, než na svůj vrub, když strana není právním podmětem. Bezpečnost právního obchodu (styku) vyžaduje, by byly z takovýchto svých jednání právi. V tomto případě jest to žalovaný, který dle toho, co bylo svrchu uvedeno, jednal za svou politickou stranu. Jak se vypořádá s ostatními členy strany, jest otázkou jich vnitřního poměru.

Čís. 5994.

Není závady, by k hlavní součástce firmy, zvolené pro samostatný závod, nebyl připojen dodatek poukazující k dřívějšímu majiteli podniku. Nelze ho však použiti pouze pro firmu odštěpného závodu.

(Rozh. ze dne 4. května 1926, R I 314/26.)

Rejstříkový soud (obchodní soud v Praze) odmítl opověď firmy »Družstvo L. v Praze, zapsané společenstvo s r. o.«, by byl v rejstříku vyznačen odštěpný závod ve Znojmě dle usnesení krajského soudu ve Znojmě ze dne 9. října 1925 do tamního rejstříku společenstevního zapsaný s firmou »Družstvo L. odbočka ve Znojmě, dříve R. W. & Cie.« Rozkladu do tohoto usnesení rejstříkový soud nevyhověl. Důvod y: Mimo případ v čl. 21 druhý odstavec obch. zák. naznačený musí firma odštěpného závodu zníti úplně tak, jako firma závodu hlavního. Není-li tedy v místě odštěpného závodu firma téhož znění, což se ani netvrdí, — nesmí firmě odštěpného závodu připojen býti žádný jiný dodatek než »odbočka v . . .«, poněvadž by jinak jeden a týž podnik existoval pod dvěma různými jmény, pod dvěma různými firmami, a totožnost podniku by ze dvou různých znění firmy nebylo lze zjistiti (čl. 20 obch. zák.). Dle usnesení krajského soudu ve Znojmě ze dne 9. října 1925 byla do tamního rejstříku společenstevního zapsána firma »Družstvo L. odbočka ve Znojmě, dříve R. W. & Cie« jako odštěpný závod firmy »Družstvo L. v Praze, zapsané společenstvo s ručením obmezeným« v rejstříku tohoto soudu zapsané. Podle sdělení krajského soudu ve Znojmě jest však ve skutečnosti v tamním rejstříku zapsána firma »Družstvo L. v Praze, zapsané společenstvo s ručením obmezeným, odbočka ve Znojmě, dříve R. W. & Cie«, takže sice znění firmy hlavního a odštěpného závodu až na dodatek »dříve R. W. & Cie« souhlasí a odpadá tudíž dotyčný důvod odmítnutí zápisu. Avšak přídavek »Dříve R. W. & Cie« do firmy odštěpného závodu pokládá tento soud za nepřipustný nejen z důvodu shora řečeného, nýbrž i vzhledem k ustanovení